

[Kofod-Svendsen]

kan vi fastslå, at en økonomisk og monetær union ikke er en forudsætning for det indre marked, men ligger i forlængelse heraf.

Penge og valutariske beslutninger – især Forbundsrepublikkens – har domineret EMS-samarbejdet, idet markedskræfterne har givet D-marken en central rolle på grund af såvel den lave tyske inflation som Forbundsrepublikkens økonomiske vægt. En fælles monetær politik baseret på fælles beslutningstagning vil derfor for flere lande måske indebære øget medindflydelse på såvel pengepolitikken inden for fællesmarkedet som på valutakurspolitikken i forhold til tredjelande, herunder specielt over for dollaren, sådan som det fastslås i betænkningen. Det må da analyseres nøje, hvordan vi reelt sikrer den største beslutningsmulighed for os i Danmark.

Her mener vi at det er væsentligt, som man også er inde på i rapporten, at begynder man at konkretisere en økonomisk og monetær union, så må det realiseres efter det såkaldte subsidiæringsprincip. Det indebærer, at der kun skal tages beslutninger på fællesskabsniveau, i det omfang det er nødvendigt af hensyn til en effektiv beslutningstagning. Der vil derfor kun i begrænset omfang være behov for bindinger for den øvrige økonomiske politik. Der er nogle ting, som det er hensigtsmæssigt at gå sammen om, men det skal vel at mærke være ud fra den målsætning, som meget rigtigt er formuleret.

Vi tror, at fordelene ved en økonomisk og monetær union viser sig for både virksomhederne og for husholdningerne, men derimod vil den ikke i sig selv indebære en lettelse af Danmarks gældssituation.

Ud over det må vi også sige, at vore økonomiske erfaringer med fastkurspolitikken som ramme for tilliden til kronen og for nedbringelse af inflation og rente tilsiger en deltagelse i et økonomisk og monetært samarbejde. Her har Danmark særlige fordele af et sådant samarbejde på grund af vor erhvervsstruktur med mange små og mellemstore virksomheder samt den store landbrugseksport.

Sammenfattende mener jeg, at man kan konkludere, at ud fra en økonomisk – jeg understreger fra en økonomisk – synsvinkel vil netop de stabilitetshensyn, som under EMS-systemet har ført til et valg af en fastkursstrategi, bidrage til en dansk interesse i at deltage i et økonomisk, monetært samarbejde.

Dansk isolering uden for et sådant samarbejde vil desuden medføre stor usikkerhed om den fremtidige økonomiske udvikling og politik. Ved at deltage vil Danmark derimod være med til at fastlægge de ydre rammer for vores økonomiske politik og økonomiske dispositioner i øvrigt. Dette skal så ske, samtidig med at Danmark virkelig sikres reelle handlemuligheder i den samlede økonomiske politik.

Så er det klart, at der også er nogle kontroversielle synspunkter, og her er det vigtigt, at vi virkelig ud fra en politisk vurdering gør os helt klart, at det, når det gælder om at koordinere finanspolitikken, helt ud sker på et frivilligt grundlag. Der kan være nogle aftaler, som kan være hensigtsmæssige, men samtidig er det sådan, at det enkelte land fuldt ud fastholder sine handlemuligheder.

Der til vil jeg tilføje, at vi, når man ofte har talt om, om man så ikke er på vej mod Europas Forenede Stater, i Vesteuropa har helt andre både historiske og kulturelle forudsætninger end USA. Derfor mener jeg, at det ikke er den vej, vi skal gå. Det er forkert at bruge føderale stater som model ved etableringen af et økonomisk og monetært samarbejde.

Vi må finde en model, som virkelig er tilpasset vore kulturelle forudsætninger. Det er derfor, jeg mener, at de ting, der yderligere er understreget i dagsordenen om nye beslutningsformer og samarbejdsformer, der åbner for et nærmere samarbejde med EFTA-landene og med de lande i Central- og Østeuropa, der gennemfører demokratiske reformer, er vigtige. En samordnet økonomisk politik kan bedre blive det kraftcenter, tror jeg, som yderligere giver mulighed for liberaliserings- og demokratiseringsprocessen i Øst- og Centraleuropa, hvis den bliver udformet sådan, at vi netop i højere grad åbner op for et tættere samarbejde med EFTA-landene, at vi har dette politiske sigte tindrende klart. Under den synsvinkel tror vi, at en øget økonomisk samordning vil være til fordel og gavn for det samlede Europa, og under den synsvinkel vil jeg endnu en gang tilsige vor fulde støtte til den af hr. Ivar Nørgaard stillede dagsorden.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg forstod, at hr. Kofod-Svendsen lagde vægt på at bevare sit lands politiske handlefri-